Sveriges Apoteksförening

registrator@lakemedelsverket.se

Dnr 3.1.1-2020-032967

Remissvar Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2020:XX) om omfördelning av läkemedel mellan apotek

Sveriges Apoteksförening har inbjudits att inkomma med synpunkter på rubricerad föreskriftsändring. Föreningen är positiva till det proaktiva arbete som Läkemedelsverket bedriver utifrån utmaningarna som covid-19 innebär för läkemedelsförsörjning. En möjlighet att omfördela läkemedel har efterfrågats av branschen under en längre tid och skulle behövas oavsett covid-19 eller inte. Möjligheten fanns och användes även före omregleringen av apoteksmarknaden för att lösa restsituationer och undvika kassation av kuranta varor vilket visar att lösningen fungerar. Vi ser också att det behövs en fortsatt samverkan inom området samt en stärkt finansiering av apoteken för att vi ska kunna säkerställa tillgängligheten till läkemedel.

Behov av omfördelning inte begränsad till covid-19

Föreskriften är begränsad till behov av omfördelning under utbrottet av covid-19. Behovet av omfördelning uppstod även före utbrottet och kan uppstå framöver oavsett utvecklingen av covid-19. Under senare år har antalet restnoterade läkemedel ökat och försvårat för apoteken i uppdraget att tillgodose befolkningen med läkemedel. Vi önskar därför att föreskriften kan ligga till grund för en framtida reglering som underlättar omfördelning av läkemedel mellan apotek när behov uppstår.

Oklarhet i beslut om vilka läkemedel som får omfördelas

Föreskriften är också begränsad till att endast gälla läkemedel som Läkemedelsverket beslutar om. Även om Läkemedelsverket i konsekvensutredningen menar att de kan agera snabbt för att fatta nödvändiga beslut i frågan kan det ändå leda till förseningar. Det är också oklart på vilka kriterier som Läkemedelsverket fattar beslut i frågan. Enligt konsekvensutredningen handlar det om en konstaterad brist. En omfördelning skulle dock kunna vara aktuell för att undvika en brist. Det skulle kunna handla om felaktig beställning av en kylvara, där returrätten tyvärr inte gäller, som då kunde omfördelas till de apotek som har behov innan tillgängligt lager hos distributören tagit slut. Andra tillfällen där detta skulle kunna nyttjas är förpackningar som dragits in för att produktinformationen ändrats men som då kan användas i t.ex. dosproduktion och kan omfördelas till dosapotek specifikt. Vi ser därför att det behövs en samverkan med apoteksbranschen och en möjlighet för apoteken att inkomma med önskemål om möjligheten att omfördela läkemedel.

Apotekens arbete behöver finansieras

Enbart omfördelning hjälper sällan vid en restsituation. Andra insatser kommer troligtvis också behövas, t.ex. begränsningar i utlämnandet. Omfördelning kommer troligtvis vara mest aktuellt för läkemedel som används av en liten patientpopulation men som ändå bedöms behöva finnas på de flesta apotek. Ett typexempel är antibiotikaberedningar till barn där lagret totalt sett på alla apotek kan vara omfattande i förhållande till den nationella efterfrågan men där varje apotek inte har mer än enstaka förpackning i lager. Det är i dessa

Sveriges Apoteksförening

fall som en mängd spridd på flera apotek kan koncentreras till färre apotek för att komma patienter till del på bästa sätt. Detta kommer kräva en insats av apoteken att koordinera vilka apotek som bör ha lager och att kommunicera detta till allmänheten. Tillsammans med kostnader för transporter innebär en omfördelning av läkemedel att kostnaderna för att säkra tillgängligheten till läkemedel ökar för apoteken. För att apoteken ska kunna fortsätta avhjälpa de brister som uppstår på grund av bristande leveransförmåga från läkemedelstillverkarna behöver apotekets ersättning för detta stärkas. Läkemedelsverket behöver i sitt fortsatta arbete med hur man ska hantera läkemedelsbrister även vara tydliga med hur apoteken ska finansieras i sitt arbete även om det ytterst är TLV som beslutar om apotekens ersättning. För bästa nytta för patienter måste de insatser som beslutas om finansieras fullt ut.

Fredrik Boström
Chefsfarmaceut, Sveriges Apoteksförening
Stockholm, 2020-05-15